

Informace ke zprostředkování náhradní rodinné péče a předávání dětí z pěstounské péče na přechodnou dobu

Dne 17. 3. 2020 vydalo MPSV v souvislosti s usnesením vlády č. 194 ze dne 12. 3. 2020 stanovisko, které shrnuje možnosti výkonu sociálně-právní ochrany v situaci nouzového stavu a karanténních opatření. V opatření se mimo jiné uvádí, že po dobu trvání nouzového stavu je omezena činnost orgánů sociálně-právní ochrany na úkony a činnosti nezbytně nutné, tedy ty které vedou k ochraně života a zdraví ohrožených dětí. Pro pověřené osoby v oblasti náhradní rodinné péče to pak přímo znamená omezení osobních kontaktů doprovázejících pracovníků. Stejně tak při asistovaném kontaktu dítěte v pěstounské péči je vhodné omezení osobních kontaktů, s přihlédnutím na individuální zhodnocení situace, a je možné osobní kontakty nahradit jiným vhodným způsobem, např. telefonickým kontaktem, kontaktem přes skype či sociální sítě. Celé stanovisko vychází ze zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení, který ve svém § 9 odst. 4 písm. b) uvádí, „že ministerstva a jiné ústřední správní úřady rozhodují o činnostech k řešení krizových situací a ke zmírňování jejich následků.“

K jednotlivým dotazům:

Přijmou teď na OÚ ORP naši žádosti o zprostředkování NRP?

Bude probíhat odborné posouzení?

Z výše uvedeného tedy plyne, že obecní úřad obce s rozšířenou působností (OÚ ORP) aktuálně může přijmout žádost o zprostředkování náhradní rodinné péče (prostřednictvím podatelny úřadu), nicméně s ohledem na aktuální nařízení vlády není možné, aby ORP provádělo úkony spojené s odborným posouzením, které mu náleží. Ty budou **odloženy po dobu nezbytně nutnou, stejně jako odeslání kopie spisové dokumentace ORP příslušnému krajskému úřadu. Stejně tak bude odloženo i odborné posouzení prováděné příslušným krajským úřadem.** Pro rozptýlení obav zájemců je nutno uvést, že podáním žádosti v této době (obdobně i při aktuálním průběhu procesu zařazování) **nemůže dojít k promeškání jakýchkoliv lhůt**, protože dle § 63 odst. 2 zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní

ochraně neplatí pro vydání rozhodnutí o zařazení do evidence žadatelů ustanovení správního řádu o lhůtách. Nad to v případě lhůt stanovených zákonem nebo na základě zákona k učinění úkonu vůči správnímu orgánu, tedy např. pro doplnění chybějících dokumentů, může být trvání nouzového stavu v řadě případů důvodem pro prominutí zmeškání úkonu.

Dítě se již navazovalo na budoucí rodiče, teď máme vše zastavit?

Co bude s dětmi, u kterých se již pobyt u nás prodlužoval, prodlouží se znovu?

Situace předávání dětí z pěstounské péče na přechodnou dobu (PPPD), tedy zprostředkování předání do osvojení či pěstounské péče, ale i navracení dětí do biologické rodiny, je složitější. Obecně lze říci, že za dodržení stávajících opatření lze v procesu předávání pokračovat. Nicméně je třeba situaci všech zúčastněných posuzovat velmi individuálně a tak, aby nedošlo k jejich ohrožení. Je tedy třeba uvážit fázi procesu předávání, ve které se dítě aktuálně nachází, individuální hledisko dítěte (věk, mentální schopnosti, zdravotní stav) a ty dát do souvislosti s možnou mírou ohrožení. Zřejmá kontraindikace pokračování v procesu předávání dítěte je onemocnění, resp. nařízená či doporučená karanténa pro kteroukoli ze zúčastněných osob. Při posuzování situace dítěte je třeba vzít v potaz i fakt, že za stávající situace není možno odhadnout vytížení soudů a tedy i délku jejich rozhodování. Zachování rámce předávání dětí bude za stávající situace složitější, nicméně nelze jej „paušálně“ přerušit. Nelze vyloučit ani situaci, kdy dojde k prodloužení pobytu dítěte v PPPD. Za dané situace se jeví jako možné i mimořádné prodloužení pobytu dítěte soudem přes zákonnou lhůtu, pokud to bude v zájmu dítěte (viz. Nález Ústavního soudu ze dne 31. 12. 2018 č. j. II. ÚS 2344/18).

Určeno pro:

- všechny krajské úřady
- všechny obecní úřady obcí s rozšířenou působností
- všechny osoby pověřené k výkonu SPOD